

WADNIEMENSKI

KURIER POLSKI

Orzerzkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-6
Administrcja 10-11-6
Prenumerata miesięcznie 2z. 4.
odnoszeniem i przez poczt 4 z. 50 gr

Nr 274 Rok II
GRODNO
niedz. 4 października 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem Drobn
wraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyra-
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-m
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w na-
głównu, obowiązuje wszyscy już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

PA
LA
CE

ulica Połstowa 26 4

Dama z kasyna gry

K. R. U. K.

Kobiety,

Kobietki

i Karty

Współczesny dramat
obyczajowy

Gdańsk

Depsze przyniosły w swoim czasie ważną dla państwa naszego wiadomość, że sprawa poczty polskiej w Gdańsku została na mocy decyzji Rady Ligi Narodów definitywnie rozstrzygnięta w myśl tez polskich.

W ten sposób starają się zwycięskie państwa, naprawić krzywdzący nas w dużej mierze traktat wersalski w odniesieniu do Gdańska i naszych w nim wpływów.

Nie będzie od rzeczy, jeśli przy tej sposobności w krótkich słowach okreśimy obecny stan życia polskiego w tym potężnym porcie handlowym.

Motorem tego życia jest t. zw. „Gmina polska w wolnym mieście Gdańsku“, skupiająca wszystkie odłamy społeczeństwa polskiego. — Organem wykonawczym „Gminy“ jest Naczelna Rada składająca się z 75 członków — reprezentujących 38 towarzystw kulturalnych i społecznych.

Działalność „Gminy“ jest nader owocna. — Szerog ochronek, kursów dostarczających — roztaczanie opieki religijnej, materialnej i prawnej nad dziesiątą i ubogą polską ludnością, oto w ogólnych zarysach rezultat dotychczasowych wysiłków „Gminy“.

Z inicjatywy tejże „Gminy“ powstała Macierz Szkolna — która utrzymuje gimnazjum znakomicie prosperujące, a co ważniejsze — szerzące patriotyzm wśród swej młodzieży, którą stanowi 90 proc. dzieci robotników.

Polonia gdańska liczy około 20 tysięcy, w tem decydujący 10 ludu robotniczego.

W zeszłym roku w lipcu odbyła się ogromna manifestacja z okazji poświęcenia sztandaru Związku robotników. — Żywa działalność rozwija też „okół“ gdański i sopocki.

Równoległe z tem życiem narodo-

wem i społecznym uwydatnia się i życie przemysłowo-handlowe.

Największym przedsiębiorstwem jest „Międzynarodowe Tow. budowy okrętów i warsztaty mechaniczne, obejmujące stocznice gdańską i warsztaty w Troyl. — Traktat wersalski oddał na własność wspomniane przedsiębiorstwa po połowie — Polsce i w. m. Gdańskowi. Przez lat 50 jednak ma eksploatować je — międzynarodowe towarzystwo z udziałem 30 proc. kapitału francuskiego, 30 proc. angielskiego, 20 proc. polskiego i tyleż gdańskiego.

Towarzystwo to wydzierżawiło od Gdańska i Polski zakłady kolejowe i stocznice płacąc w zamian dywidendę od posiadanych akcji (Polska posiada 4.000 akcji).

Kapitał polski złożony polskie banki. W Towarzystwie tem zasiada jako rada nadzorcza 10 członków w stosunku do włożonych udziałów: 3-ch Francuzów — 3-ch Anglików — 2-ch Polaków i 2-ch Gdańszczan. — Naczelne kierownictwo całego przedsiębiorstwa sprawuje gdańszczanin dr. inż. Noe.

Polska jak wiadomo wspólnie z Gdańskiem rozbudowują basen oraz połączenia kolejowe w rejonie Westerplatte — króry został ostatnio państwu naszemu przez Radę Ligi przyznany.

Tak więc wpływy polskie w Gdańsku wzrastają. — Musimy jednak nadal pilnie dbać o rozwój naszych interesów i praw w Gdańsku, gdyż port ten posiada urzędzenia nowoczesne, których ani Puck, ani Gdynia obecnie, ani w najbliższej przyszłości stworzyć nie będą mogły.

Sprawa więc przyznania Gdańska Polsce jest wciąż pilną, aktualną i słuszną.

A. Błotnicki

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Kino-Teatr „PALACE“

w poniedziałek dn. 5 października b. r.

Tylko jeden występ

znakomitego, światowej sławy halucjonatora, jasnowidzącego egipcjanina i profesora uniwersytetu w Egipcie

Ben-Ali

który wykona moc eksperymentów z zakresu tajemnic życia pozagrobowego

PROGRAM:

- 1) Doświadczenia halucjonacji.
- 2) Doświadczenia jasnowidzenia.
- 3) Odgadywanie cudzych myśli na dalszą odległość.
- 4) Radjo myśli.
- 5) Radjo myśli obcych.
- 6) Wywołanie duchów.
- 7) Doświadczenie z zakresu chirurgji wschodu.
- 8) Skazanie żywego człowieka na śmierć.
- 9) Rozstrzelanie człowieka.
- 10) Ścięcie głowy.
- 11) Odgadywanie cudzych życzeń.
- 12) Odgadywanie o zaginionych osobach.
- 13) Potop w teatrze.
- 14) Taniec żmij.
- 15) Pokos śmierci.

Początek o godz. 8-ej wiecz.

W sprawie szpitala żydowskiego

Mając sposobność konferowania z ordynatorem szpitala żydowskiego Dr. rem Lipnikiem, poruszyliśmy sprawę uposażeń w szpitalu żydowskim.

Dr. Lipnik w odpowiedzi na zadane pytanie stwierdza, że wieści o zbyt wygórowanych uposażeniach w szpitalu żydowskim są przesadne, wynikające prawdopodobnie z pewnego rodzaju złudzenia, jakie wywołuje suma pensji zarządzającego szpitalem—334 zł. plus mieszkanie.

Jeżeli jednak zwróci się uwagę, że zarządzający jest jednocześnie buchalterem, kasjerem, urzędnikiem, sekretarzem, jednym słowem osobą pełniącą X przeróżnych kancelaryjnych obowiązków, nieodłączonych od prowadzenia podobnej instytucji, to za podobne usługi, pensja ta, bynajmniej nie jest zbyt wygórowana. Jasna rzecz, iż funkcje te mogłoby pełnić kilka poszczególnych osób, jednak primo w grę tu wchodzi kwestja zaufania do danej osoby, a secundo przy rozbiciu czynności na odpowiedni personel ogólna suma opłat za wykonaną pracę z pewnością nie zmniejszyła się lecz odwrotnie.

Dowodzenia swoje Dr. Lipnik popiera następnymi danymi:

Intend. szpit. miejsk. pobiera 320 zł.
Urzęd. kancel. 228 „
Sekretarz 195 „
Suma kosztów administ. szpitala miejskiego wynosi ogółem przeszło 700 zł.

Jeżeliby w proporcjonalnym stosunku do wielkości zakładu można było kwestjonować ścisłość istotnych w tym wypadku plusów na korzyść szp. żydow., to dalsze zestawienia wykazują, wedle zdania Dr. Lipnika, wielką

oszczędność w następujących pozycjach:

Lekarz nac. w szp. miejsk. pobiera 492 zł.—w żydow. 150 zł. Ordynator w miejsk. 300 zł.—w żydow.—100 zł. Siostra gosp. w szp. miejsk. 195 zł.—żydow.—173 zł. Siostry w szp. miejsk. 176 zł.—żydow. 120 zł. Pościągaczki w miejsk. 144 zł.—żydow.—75 zł. Pracznia w szp. miejsk. 144 zł. 50 gr.—żydow.—75 zł.

Budżet miejsk. szpit. żydowskiego. Lista pobor. personelu 2.300 zł.

Inne wydatki jak: jedzenie, opał, światło, medycyna, i t. p. 2.400 zł., przyczem lwią część kosztów personelu należy wedle zdania Doktora, obciążyć r/k chorych, bowiem obsługa szpitalna jest nieodłączną częścią kuracji szpitalnej, natomiast z lekarstwem, jedzeniem i t. p.

W zakończeniu Dr. Lipnik oświadczył, że wobec utrzymania szpitala z funduszy społecznych, wydatki są zazwyczaj kwestją nadzwyczajnej ostrożności i pieczołowitej uwagi Zarządu szpitala, zresztą wykluczone, aby Zarząd, składający się z najróżnorodniejszego elementu, nie zaprowadził maksymalnej oszczędności, zwłaszcza, że część składu Zarządu w sprawach oszczędnościowych tak dalece bezkrytycznie odnosi się do istotnych potrzeb szpitalnych, że jak to miało miejsce na jednym z ostatnich zebrań Zarządu, w celach oszczędnościowych domagano się zwolnienia pościągaczki operacyjnej, bez której oczywiście nie może być mowy o dokonywaniu operacji. Oczywiście żaden z wotujących za tym projektem nie był w stanie, na zapytanie co to jest pościągaczka operacyjna i na czym polegają jej funkcje, dać jakiegokolwiek odpowiedzi.

uprawnionych do korzystania z zasiłków rządowych i odpowiadających łącznie warunkom następującym:

- są niezdolne do pracy z powodu starości, przyczem za wiek powodujący niezdolność do pracy przyjmuje się 65 lat skończonych, co nie wyklucza w wypadkach szczególnych uwzględnienie niższej granicy wieku;
- utrzymywali się z dochodów pracy najmniej w ciągu lat 30 i mogą stwierdzić powyższe odpowiednimi dowodami, przynajmniej zaś zaświadczeniem 2-ech wiarygodnych osób;
- nie posiadają własnego majątku ani dochodu — który mógłby ubezpieczyć im osiągnięcie niezbędnych środków życiowych (vide art. 1 list z dn. 16. VIII - 1923 r.) oraz nie posiadają osób prawnie zobowiązanych do ich alimentowania w/g postanowień prawa cywilnego, które byłyby w stanie ich utrzymywać;
- nie korzystają ze świadczeń ubezpieczeniowych na wypadek bezrobocia, niezdolności do pracy i na starość, oraz z zasiłków pieniężnych, udzielanych przez Kasy Chorych.

Przestrzega się, że podanie fałszywych danych spowoduje straty korzystania z zasiłków, niezależnie od odpowiedzialności cywilnej i karnej z mocy ogólnych przepisów.

Ed. Stępniewski,
Prezydent.

ANONS.

W poniedziałek 5 b. m.
w kinie „Palace“

Ben-Ali

Francuskiego języka udziela wykształcony nauczyciel, która studiowała język francuski w Paryżu
Wiedomość ul. Połtowa 1 Szuszan 20

Korepetycji języków

francuskiego i niemieckiego w zakresie wspaniałych klas gimnazjalnych u doctora Krakowicz Puszkiska 28

Ukazał się nowy numer tygodnika

Wiedomości

Literackie

Adres Administracji:
WARSZAWA, Ś-to Krzyska 30
tel. 223-04.

U W A G A!

Każdy właściciel domu w interesie własnym zgłosi się niezwłocznie do biura Związku Właścicieli Nieruchomości (Hoovera 9, m. 4) po wykaz z oznaczeniem wysokości komornego i kosztów w domu.

1-3

Do ogółu Polskiej Młodzieży Akademickiej

Warszawa, dn. 28 września 1925 r.

Zapominamy zbyt często, że ziemie obecnie kresami wschodnimi zwane są to ziemie odwiecznie polskie, że ich ludność tubylcza, to takie same szczepy polskie jak Mazury, Wielkopole lub Kaszubi. Nad lkwą, Horyniem, Piną i Wilją jest ta sama Polska, co i nad Wisłą, Wągą i Bugiem. Tylko tam na wschodniej rubieży jest Polska biedniejsza, bardziej przez wiekowe doświadczenia dzisiaj zniszczona.

Tam odwieczna kultura polska została w lwią części zniszczona przez prześladowania zaborców, przez straszną potęgę wojenną, przez czerwone piekło bolszewickie. Zadaniem narodu polskiego jest kulturę tę odbudować. Aby jednak tego wielkiego czynu dokonać, trzeba by naród polski przejął się głęboko ideą odwiecznej polskiej Kresów Wschodnich. Trzeba więc tą ideę propagować wśród najszerszych warstw narodu; jednym ze środków tej propagandy jest „Tydzień Kresowy“, urządzany przez Polskie Towarzystwo Opieki nad Kresami... w dn. od 4-go do 10-go października b. r.

Uznając ogromne znaczenie tej propagandy dla naszego Państwa, Naczelny Komitet Akademicki zwraca się z gorącym apelem do ogółu polskiej Młodzieży Akademickiej, by wzięła czynny udział w pracach „Tygodnia Kresowego“, by pracą ofiarną ocaliła dla polskości te ziemie, które w czasie wojny krwią swoją zrosiła.

Za Naczelny Komitet Akademicki:

- (—) Zlig. Stupulowski,
- (—) Wład Kozłowski,
- (—) Jan Korolec.

Uwaga posiadaczy psów

Badania prowadzone ostatnimi czasami, których zadaniem było wynalezienie środka przeciwko wściekłości psów, doprowadziły do wynalezienia specjalnej szczepionki. Zowie się ona „szczepionką japońską“. Próby dokonane przez wynalazców dały doskonałe wyniki i nowy ten środek, w krótkim stosunkowo czasie, zyskał w całym świecie wielkie uznanie. Wynalazek powyższy może położyć kres tej strasznej chorobie zwierząt, z powodu której również ludzie w częstych niestety wypadkach doświadczyli cierpienia.

W Grodnie szczepień tych dokonywać będzie Powiatowy Lekarz Weterynaryjny Dr. Wojtatowicz, do którego też posiadacze psów, zyczący dokonać szczepienia, mogą się zgłaszać (gmach Starostwa, pokój nr. 20).

Komunikując tę wiadomość, jednocześnie musimy wyrazić słowa uznania Dr. Wojtatowiczowi za szybkie przyswojenie doniosłego wynalazku na użytek tutejszych terenów.

Nie wątpimy, że wszyscy posiadacze psów chętnie pośpieszą zabezpieczyć je od tej strasznej choroby. Dla nierozumiejących zaś doniosłości faktu, niewątpliwie wydane zostanie obowiązujące odnośnie rozporządzenie.

Komunikat

W myśl okólnika Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dn. 24. VIII. 1925 r. Nr. 434, w sprawie tymczasowej pomocy Państwowej dla inwalidów pracy (niezdolnych do pracy z powodu starości), podaje się do ogólnej wiadomości:

Wydział Opieki Społecznej Magistratu m. Grodna (pokój 12), przeprowadza w dniu 5, 6 i 7 rejestrację osób

Inż. Mieczysław Dobrucki Binro Robót Inżynierskich

WARSZAWA G. ODNO
ul. Marzałk. 59, tel. 280-95 ul. Kirchowa 12

Posiada upoważnienia budowlane, pomiarowe i wodne, wymagane ustawami dla wszystkich trzech b. zaborów.

WYKONUJE ROBOTY:

- Hydrotechniczne: zakłady i urządzenia rzeczne, wodociągi, kanałizacje, melioracje, koncesje wodne, wpisy do księgi wodnej i t. d.
- Miernicze: pomiary kraju, miast, gruntów, lasów, parcelacje, komasacje, niwelacje terenowe i t. d.
- Komunikacyjne: drogi, kolejki, koleje, kanały, żegluga i t. d.

T-wo Br. Nobel

podaje do wiadomości Sz. Odbiorców że od dnia 1-go października r. b. uruchomiło przy ul. Mostowej w Grodnie

Stację benzynową